

Plats: Lokal Olofström, Kommunhuset

Tid: 09:00 - 11:30

Paragraf 87-90

Beslutande:	Ersättare för:
Tamam Abou-Hamidan (S)	
Malin Åman (C)	
Peter Stenberg (SD)	
Hans Jonsson (S)	
Mikael Fexby (S)	
Marita Orvegren (S)	
Bea Magnstedt (C)	Thomas Eriksson
Annika Eriksson Bencic (SD)	
Robert Andersson (SD)	
Marianne Eriksson (M)	
Per-Erik Öhrn (KD)	Ingrid Brånsjö

Övriga deltagare:

Patrik Håkansson, förvaltningschef
Ann Magnusson, förvaltningssekreterare
Daniel Stjernquist, kvalitetsutvecklare
Emelié Raaegaard, kommunikationsansvarig
Eva Areschoug Mårtensson (V)
Sebastian Ramberg (M)
Maria Walsh (S)

Sekreterare: *Elektronisk underskrift*
Ann Magnusson

Ordförande: *Elektronisk underskrift*
Tamam Abou-Hamidan

Justerande: *Elektronisk underskrift*
Marita Orvegren

Elektronisk underskrift

Anslagsbevis: Protokollet justeras elektroniskt och anslås på Olofströms kommuns digitala anslagstavla.

Ärendelista

- § 87 Godkännande av ärendelista
- § 88 Budget 2027
- § 89 Reviderad verksamhetsbeskrivning för budget
2027
- § 90 Skolinspektionens Skolenkät 2026 - resultat

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum
2026-10-05**§ 87/2026 Godkännande av ärendelista**Utbildningsnämndens beslut:

Ärendelistan godkänns.

Marita Orvegren (S) utses till justerare.

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

§ 88/2026 Budget 2027Utbildningsnämndens beslut:

Ordförande ajournerar mötet i 15 minuter

Sammanträdet återupptas kl: 10.30

Ärendet återremitteras för att tydliggöra förslaget ekonomiska konsekvenser och fastställa vilken ekonomisk ram som är aktuell.

Ärendebeskrivning

Patrik Håkansson, förvaltningschef redogör för ärendet.

Utbildningsnämnden har tidigare behandlat verksamhetsbeskrivning och ekonomiskt utgångsläge inför budget 2027. Den tilldelade budgetramen uppgår till 367,129 mnkr. I det underlag som redovisades i september uppgick nuvarande budgetfördelning till cirka 376,439 mnkr, vilket då motsvarade ett preliminärt anpassningsbehov om cirka 9,31 mnkr. Sedan dess har vissa justeringar gjorts i internbudgetens planeringsunderlag. I det aktuella planeringsläget saknas fortfarande cirka 9 mnkr för att nå en budget i balans om den tidigare preliminärt beräknade kostnaden för arbetstidsreformen räknas med. Eftersom denna kostnad nu hanteras separat på grund av den betydande osäkerheten uppgår det mer konkreta anpassningsbehovet, exklusive arbetstidsreformen, till cirka 5 mnkr.

Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till anpassningar och prioriteringar samt en redovisning av ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser. Förvaltningen har därefter gått igenom såväl planerade förstärkningar som befintlig verksamhet, organisation, bemanning och servicenivå.

Budgetarbetet behöver samtidigt hantera flera olika typer av förändringar. Det finns nya statliga krav och nödvändiga korrigeringar, ett minskande barn- och elevantal som kräver strukturell anpassning samt dokumenterade behov av riktade förstärkningar för att bättre möta elevernas behov och det kompensatoriska uppdraget. För vissa förändringar är de ekonomiska konsekvenserna ännu inte möjliga att fastställa med tillräcklig säkerhet.

De möjliga anpassningsåtgärderna, beräknade ekonomiska effekterna och konsekvensbeskrivningarna redovisas i särskilda bilagor. Syftet är att ge nämnden ett transparent planeringsunderlag och visa vilka handlingsalternativ som finns om nuvarande ekonomiska förutsättningar består. Denna tjänsteskrivelse beskriver den samlade bedömningen och de principiella avvägningar som behöver vara tydliga i den fortsatta budgetberedningen.

Budgetförutsättningarna inför 2027 är samtidigt inte slutligt fastställda. Kommunfullmäktiges kommande beslut om budget 2027 kan förändra utbildningsnämndens ekonomiska ram. Förvaltningen bedömer därför att det i detta skede är lämpligt att skilja mellan fortsatt beredning av möjliga åtgärder och beslut om faktiskt genomförande.

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

Yttrande**Olika typer av anpassningar**

Förvaltningen bedömer att det är viktigt att skilja mellan olika typer av möjliga budgetåtgärder. De har olika grad av säkerhet, olika verksamhetsmässiga konsekvenser och olika behov av framförhållning.

- Planerade förstärkningar som skjuts på framtiden. Hit hör bland annat extra studietid, förändrade resurser inom NO och svenska som andraspråk samt planerad förstärkning av ledningskapaciteten. Dessa åtgärder innebär i huvudsak att dagens nivå behålls, men att tidigare identifierade utvecklingsbehov inte möts i den omfattning som planerats.
- Strukturella och organisatoriska förändringar. Hit hör bland annat förändringar i skol- och förskolestruktur, ledningsorganisation, gymnasieskolans utbildningsutbud samt förändringar i frivilliga verksamheter.
- Effektiviseringar och förändrad servicenivå. Exempel är anpassningar inom IKT, städ, kost, fritidshem och vissa stöd- och utvecklingsfunktioner.
- Budgetantaganden med större osäkerhet. Vissa poster bygger på nuvarande faktiska bemanning eller behov och kan ge ekonomiskt utrymme om förutsättningarna består, men kan behöva omprövas om behoven förändras under året.

Denna uppdelning är viktig för transparensen. Att avstå från en planerad förstärkning är inte samma sak som att minska en befintlig verksamhet, samtidigt som det kan få reella konsekvenser eftersom ett identifierat behov kvarstår. Redovisningen ska därför ses som en beskrivning av möjliga handlingsalternativ och inte som ett samlat förslag om att samtliga åtgärder ska genomföras.

De redovisade ekonomiska effekterna har olika grad av säkerhet. För vissa åtgärder finns beräknade effekter för hela planperioden, medan andra endast har kunnat bedömas för 2027. I vissa fall är åtgärden uttryckligen tidsbegränsad till 2027. Avsaknad av belopp för 2028 eller 2029 innebär därför inte nödvändigtvis att den ekonomiska effekten är noll, utan kan bero på att någon tillräckligt säker bedömning ännu inte har kunnat göras.

De redovisade åtgärderna utgör inte ett sammanhållet åtgärdspaket och de ekonomiska effekterna kan därför inte summeras mekaniskt. Vissa åtgärder är alternativa, vissa bygger på samma organisatoriska förutsättningar och flera kräver fortsatt beredning innan en faktisk ekonomisk effekt kan fastställas.

Samlad bedömning – kompensatoriskt uppdrag och kvarstående utvecklingsbehov

Förvaltningens samlade bedömning är att de redovisade åtgärderna visar att det finns handlingsalternativ för att bereda en internbudget inom nuvarande ram. Samtidigt innebär flera av alternativen att tidigare identifierade förstärkningsbehov inte kan mötas under 2027. Vilka åtgärder som slutligen behöver genomföras bör därför bedömas när kommunfullmäktiges budgetbeslut och nämndens slutliga ekonomiska förutsättningar är kända.

Utbildningsnämnden har haft en ambition att stärka det kompensatoriska uppdraget och i högre grad rikta resurser efter skolornas och elevgruppernas olika förutsättningar. Den ambitionen är fortsatt relevant. Resultatbildningen visar kvarstående behov av särskild uppmärksamhet vid framför allt Vilboksskolan och Brännaregårdsskolan samt inom delar av Högavångsskolan. Högavångsskolan har dessutom en särskild roll genom att kommunens elever samlas där från

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

årskurs 7, vilket gör skillnader i tidigare förutsättningar och stödbehov tydliga i samma organisation.

Förvaltningen har redan genomfört vissa riktade förstärkningar, bland annat en förstelärare i svenska som andraspråk vid Brännaregårdsskolan och en särskild läsa-, skriva- och räknainsats vid Vilboksskolan. Bedömningen är dock att ytterligare riktade insatser skulle vara motiverade utifrån den samlade resultat- och behovsbilden.

De planerade förstärkningarna av bland annat extra studietid, svenska som andraspråk och NO har därför inte främst varit generella ambitionshöjningar, utan har tagits fram för att möta identifierade behov i verksamheten. Inom nuvarande ekonomiska förutsättningar föreslås dessa förstärkningar skjutas på framtiden. Det innebär att nuvarande verksamhetsnivå i huvudsak kvarstår, men att möjligheten att ytterligare stärka det kompensatoriska arbetet begränsas.

Förskolans grundbemanning

Motsvarande avvägning finns inom förskolan. Förvaltningen har tidigare identifierat behov av en förstärkt grundbemanning för att skapa en mer robust organisation, minska sårbarheten vid frånvaro och förbättra förutsättningarna för kontinuitet och kvalitet. I verksamhetsbeskrivningen för 2027 redovisades en möjlig förstärkning motsvarande cirka 2,5 tjänster på helårsbasis.

I det nuvarande budgetläget föreslås i stället en återgång av bemanningsmättet från 2,9 till 2,8. Åtgärden innebär en återgång till tidigare nivå och inte en större generell neddragning, men den minskar marginalerna i organisationen och innebär att den tidigare identifierade ambitionshöjningen inte kan fullföljas.

Planeringsunderlaget ska därför inte förstås som att de tidigare identifierade utvecklingsbehoven har försvunnit. Om förstärkningar inte kan genomföras behöver behoven tills vidare hanteras genom utveckling av undervisning, organisation, arbetssätt och en mer träffsäker användning av befintliga resurser.

Förvaltningen bedömer därför att den slutliga internbudgeten behöver utformas med hänsyn både till den ekonomiska ramen och till skillnaden mellan strukturella effektiviseringar, tillfälliga anpassningar och åtgärder som innebär att identifierade kvalitets- och förstärkningsbehov skjuts på framtiden.

Antaganden och osäkerheter i planeringsunderlaget

Ett antal poster bygger på bedömningar utifrån dagens bemanning och behovsbild. Dessa ska redovisas öppet eftersom den ekonomiska effekten kan förändras om verksamhetens förutsättningar ändras under 2027. För vissa åtgärder saknas därför bedömda effekter för 2028 och 2029, medan andra åtgärder är avsedda att vara tillfälliga och endast gälla under 2027.

- Rehabkonto: budgeten innehåller utrymme motsvarande tre reha-tjänster medan två tjänster belastar kontot i nuläget. Om behovet inte ökar kan ytterligare resurs avstås, vilket motsvarar en möjlig anpassning om cirka 0,5 tjänst för utbildningsförvaltningen.
- Fritidshem: förvaltningen bedömer att bemanningen kan minskas med motsvarande en tjänst, bland annat genom att i högre grad anpassa bemanningen efter faktisk närvaro. Bedömningen behöver följas mot förändringar i närvaro och stödbehov.
- Förskola – barn i behov av stöd: budgeten för 2027 innehåller 10 tjänster medan cirka 8,5 tjänster används i nuläget. Förslaget innebär att budgeten anpassas till nuvarande användning genom en minskning med 1,5 tjänst. Om stödbehoven ökar kan denna bedömning behöva omprövas.

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

Gemensamt för dessa poster är att de inte innebär en omedelbar minskning från dagens faktiska resursnivå. De bygger på att nuvarande behovsbild i huvudsak består och bör därför följas särskilt under budgetåret.

Strukturella förändringar och verksamhetsutbud

En del av de analyserade handlingsalternativen består av mer långsiktiga struktur- och utbudsfrågor. Sådana förändringar kan ge ekonomisk effekt men kräver samtidigt längre framförhållning, ytterligare beredning och i flera fall särskilda beslut innan de kan genomföras.

De aktuella alternativen och deras konsekvenser redovisas i bilagan. Att en åtgärd finns med i redovisningen innebär inte att förvaltningen i detta skede föreslår att den ska genomföras. Nämnden kan i stället ange vilka alternativ som bör beredas vidare i avvaktan på de slutliga budgetförutsättningarna.

Fortsatt beredning

Förvaltningen behöver även fortsättningsvis ha beredskap för att nuvarande budgetram kan komma att bestå. Vissa handlingsalternativ behöver därför utredas och förberedas i sådan tid att de är möjliga att genomföra under 2027 om de senare visar sig nödvändiga.

Samtidigt bör beslut om genomförande av större strukturella förändringar, så långt det är möjligt, fattas först när nämndens slutliga ekonomiska förutsättningar är kända. På så sätt kan nödvändig framförhållning förenas med att verksamheter, medarbetare, barn, elever och vårdnadshavare inte utsätts för onödig oro kring förändringar som senare inte behöver genomföras.

Arbetstidsreformen – ekonomisk hantering 2027

I tidigare budgetunderlag har förvaltningen redovisat preliminära beräkningar av de möjliga kostnadseffekterna av arbetstidsreformen. Efter fortsatt analys och dialog med bland annat SKR, andra utbildningsförvaltningar och kommunens ekonomifunktion bedömer förvaltningen att osäkerheten fortfarande är så stor att någon särskild nettokostnad för reformen inte bör läggas in i internbudgeten för 2027 i detta skede.

Staten har aviserat kompensation till kommunerna för reformens genomförande. Hur väl denna kompensation motsvarar den faktiska kostnaden för Olofströms kommun är ännu inte möjligt att bedöma med tillräcklig säkerhet. Förvaltningens tidigare beräkningar har indikerat att den statliga kompensationen kan vara otillräcklig, men även dessa beräkningar bygger på antaganden som kan komma att förändras.

Den slutliga ekonomiska effekten påverkas bland annat av hur regleringen och kommande avtal omsätts i tjänsteplanering, hur tid för planering och uppföljning organiseras samt hur arbetsuppgifter såsom mentorskap, rasttillsyn och andra uppgifter fördelas mellan olika personalkategorier.

Det ekonomiska utfallet kan därför variera från att reformen i huvudsak finansieras genom statlig kompensation till att den medför en betydande nettokostnad för kommunen. Den tidigare framräknade kostnadsökningen lyfts därför ur den aktuella budgetkalkylen. Detta ska inte tolkas som att reformen bedöms vara kostnadsneutral eller fullt finansierad. Reformen ska i stället hanteras som en ekonomisk risk och följas löpande. Förvaltningen återkommer med en uppdaterad ekonomisk bedömning när förutsättningarna har klargjorts.

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

Ekonomisk bedömning

Förvaltningens utgångspunkt är att budgetberedningen tills vidare ska utgå från nuvarande tilldelade ram. Efter de justeringar som gjorts i internbudgetens planeringsunderlag kvarstår ett preliminärt gap om cirka 9 mnkr om den tidigare framräknade kostnaden för arbetstidsreformen räknas med. Eftersom arbetstidsreformens faktiska nettokostnad ännu inte kan bedömas med tillräcklig säkerhet lyfts denna kostnad ur den aktuella kalkylen. Exklusive arbetstidsreformen uppgår det återstående anpassningsbehovet till cirka 5 mnkr. Det innebär att nämnden även utan den preliminära kostnaden för arbetstidsreformen behöver ta ställning till anpassningar och prioriteringar för att internbudgeten ska kunna rymmas inom tilldelad ram. Samtidigt kvarstår arbetstidsreformen som en separat ekonomisk risk. Kommunfullmäktiges slutliga budgetbeslut kan dessutom förändra förutsättningarna, och den slutliga kombinationen av åtgärder bör därför fastställas först därefter. De redovisade beloppen ska läsas som beräknade eller preliminära effekter utifrån respektive åtgärds förutsättningar och inte som en totalsumma som utan vidare kan läggas samman.

Det är samtidigt viktigt att notera att möjligheten till generella procentuella besparingar bedöms som begränsad. Grundskolan har under flera år haft en relativt låg kostnad per elev och ytterligare generella minskningar riskerar i högre grad att påverka kärnverksamheten. Förvaltningens analys har därför i första hand inriktats mot strukturella förändringar, prioriteringar, anpassning till förändrade volymer och mer träffsäker användning av resurser.

Finansiering

Internbudget 2027 ska fastställas inom den budgetram som slutligt beslutas för utbildningsnämnden. Till dess kommunfullmäktiges budgetbeslut är känt utgår förvaltningens beredning från nuvarande ram. I det aktuella planeringsläget kvarstår ett anpassningsbehov om cirka 5 mnkr exklusive arbetstidsreformen. Om den tidigare preliminära beräkningen av reformens kostnad inkluderas motsvarar gapet cirka 9 mnkr. Den tidigare preliminära kostnadsökningen för arbetstidsreformen ingår dock inte i den aktuella kalkylen, eftersom nettokostnaden ännu inte kan bedömas med tillräcklig säkerhet. Beräknad eller preliminär ekonomisk effekt av respektive möjlig anpassning framgår av bilagd sammanställning. För poster där belopp saknas för 2028 eller 2029 innebär detta antingen att någon tillräckligt säker bedömning ännu inte har kunnat göras eller att åtgärden är tidsbegränsad. Slutlig sammanräkning och förslag till genomförande uppdateras efter beslut om budgetram och utifrån de åtgärder och kostnadsrisker som då bedöms nödvändiga att hantera.

Barnrätts- och jämställdhetsperspektiv

Budgetens utformning har direkt betydelse för barns och elevers möjligheter att få en likvärdig utbildning och det stöd de behöver för att utvecklas och nå utbildningens mål. Konsekvenserna av respektive större åtgärd behöver därför bedömas utifrån bland annat trygghet, kontinuitet, tillgång till stöd och möjligheten att nå utbildningens mål.

Det kompensatoriska perspektivet är särskilt betydelsefullt. En åtgärd som är likformig i ekonomiska termer kan få olika konsekvenser för skolor och elevgrupper med olika förutsättningar. Förvaltningens fortsatta uppföljning behöver därför särskilt uppmärksamma verksamheter och elevgrupper där resultaten eller stödbehoven visar större utmaningar.

Utbildningsnämnden

UBN § 88/2026

UBN 2026/1005

Beslutsunderlag

- Verksamhetsbeskrivning 2027 med planperiod 2028–2029
- Tjänsteskrivelse – Budget 2027 och verksamhetsbeskrivning 2027–2029
- Sammanställning av möjliga anpassningsåtgärder 2027–2029
- Konsekvensbeskrivningar av föreslagna anpassningsåtgärder
- Ekonomisk sammanställning inför internbudget 2027

Beslutet skickas till

Förvaltningschef P.H
Ekonomer I.P, L.H
Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

UBN § 89/2026

UBN 2026/2320

§ 89/2026 Reviderad verksamhetsbeskrivning för budget 2027Utbildningsnämndens beslut:

Reviderade verksamhetsbeskrivningen för budget 2027 enligt bilaga fastställs. Beslutet ersätter nämndens tidigare beslut avseende verksamhetsbeskrivningen.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden behandlade i september 2026 budget 2027 och tillhörande verksamhetsbeskrivning. Efter nämndens sammanträde fick utbildningsförvaltningen del av en ny kommungemensam mall och nya anvisningar för verksamhetsbeskrivningen. Mallen innebär en annan disposition och tydligare krav på kortfattad redovisning av uppdrag, mål och prioriteringar, väsentliga förändringar, förutsättningar under planperioden samt nyckeltal. Den redan beslutade verksamhetsbeskrivningen är upprättad enligt tidigare mall och behöver därför anpassas och beslutas på nytt.

Yttrande

Förvaltningen har fört över den tidigare beslutade texten till den nya strukturen. Utgångspunkten har varit att innehållet ska förändras så lite som möjligt. Bearbetningen består huvudsakligen av omdisponering, förkortning och anpassning till de nya rubrikerna. Sakliga justeringar har begränsats till nödvändiga förtydliganden för att motsvara anvisningarna.

Beslutet behövs därmed främst av formella och redaktionella skäl och innebär inte att nämndens tidigare ställningstaganden i budgetärendet omprövas.

Finansiering

Ärendet medför ingen förändring av den av nämnden beslutade budgeten och innebär inget nytt finansieringsbehov.

Barnrätts- och jämställdhetsperspektiv

Ärendet avser huvudsakligen verksamhetsbeskrivningens form och disposition och innebär inga nya sakliga ställningstaganden med direkt påverkan på barnrätts- eller jämställdhetsperspektivet.

Beslutsunderlag

- Ny mall för verksamhetsbeskrivning, budget 2027
- Anvisning för verksamhetsbeskrivning, budget 2027
- Reviderad verksamhetsbeskrivning för budget 2027

Utbildningsnämnden

UBN § 89/2026

UBN 2026/2320

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

UBN § 90/2026

UBN 2026/1711

§ 90/2026 Skolinspektionens Skolenkät 2026 - resultatUtbildningsnämndens beslut:

Redovisningen av resultaten från Skolinspektionens skolenkät 2026 godkänns.

Ärendebeskrivning

Daniel Stjernquist, kvalitetsutvecklare redogör för ärendet.

Skolinspektionen genomför årligen skolenkäter riktade till elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal. Enkäterna syftar till att ge en nationell bild av skolornas arbete inom områden såsom trygghet, studiero, undervisning, delaktighet och förtroende för verksamheten.

Utbildningsförvaltningen har sammanställt resultaten från 2026 års skolenkät för de kommunala verksamheter som omfattas av undersökningen. Resultaten utgör ett viktigt underlag i det systematiska kvalitetsarbetet och används för att identifiera styrkor samt utvecklingsområden på såväl huvudmanna- som enhetsnivå.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare med resultaten tillsammans med rektorer och verksamheter för att säkerställa att identifierade utvecklingsområden omhändertas inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Barnrätts- och jämställdhetsperspektiv

Resultaten från Skolinspektionens skolenkät bygger på elevernas egna upplevelser och erfarenheter av skolans verksamhet. Redovisningen av resultaten bidrar till att barns och ungas röster tas tillvara i det fortsatta kvalitetsarbetet, vilket är i linje med barnkonventionens intentioner om barns rätt till delaktighet och inflytande.

Underlaget möjliggör analyser av hur olika elevgrupper upplever trygghet, studiero och delaktighet. Detta skapar förutsättningar för att identifiera eventuella skillnader mellan flickor, pojkar och andra elevgrupper samt att vidta åtgärder för en mer likvärdig utbildning.

Redovisningen av resultaten medför inga negativa konsekvenser ur ett barnrätts- eller jämställdhetsperspektiv. Tvärtom utgör den ett viktigt underlag för att stärka elevernas rättigheter och främja jämställdhet inom utbildningsverksamheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Bilagor

Beslutet skickas till

Förvaltningschef P.H

Kvalitetsutvecklare D.S

Rektorer grundskola och gymnasiet

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: ANN BIRGITTA KRISTINA MAGNUSSON
ORGANISATION: Olofström UBN
TID: 2026-10-06 11:09:40 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _5a6516c1410bc2b3b181a463215bdff9

NAMN: MARITA ORVEGREN
ORGANISATION: Olofström UBN
TID: 2026-10-06 11:36:38 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _2896b83dd80e50bc8d84a69accce4538

NAMN: TAMAM-EUGENIA ABOU-HAMIDAN
ORGANISATION: Olofström UBN
TID: 2026-10-06 14:55:09 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _85a5f4adc85e05fe35242b9ef2e56093

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-10-06 14:55:15 +02:00
Ref: 377988SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)